

یک آسیب دیگر ما این است که برخی از مسئولین، تفکرات سنتی دارند و خیلی با واژه‌های سرمایه‌گذاری و اعتبار سرمایه‌گذار آشنا نیستند، علاقه‌مند هم نبودند تا تحول جدی در شهر ایجاد شود.

■ برای شهرهای کوچک چه درآمدهای پایداری می‌توان متصور بود؟ آیا همان مدل کلان‌شهرهاست؟

مدل‌سازی برای توسعه و اقتصاد پایدار، مبتنی بر شناسایی ظرفیت یک شهر و اولویت‌بندی آن‌هاست، مثلاً برای شهری مثل قوچان، شهرستان مرزی بودن، داشتن جایگاه چهارراهی، عبور سالانه هفت میلیون زائر از این شهر و قطب دام‌پروری و دامداری استان بودن، یک مزیت است.

باید اولویت‌ها را مشخص و متناسب با هر کدام از آن‌ها برنامه‌ریزی کنیم، البته به این معنا نیست که ظرفیت‌های پایین‌تر را رد کنیم، هر چند ظرفیت زائرین میلیونی در اولویت است اما از این که ۸۰ کیلومتر با مرز باج‌گیران فاصله داریم، هم غافل نیستیم، باینکه شهر قوچان کانون شهرک‌های صنعتی نیست ولی اقتصاد آن می‌تواند بر قوچان هم تأثیر گذار باشد.

لذا برای پایداری‌سازی منابع درآمدی باید ظرفیت‌های محیطی مثل منابع آبی، خاکی و طبیعی و ظرفیت نیروی انسانی به‌خوبی شناسایی شود، قوچان الآن ۱۶ هزار دانشجو و هزار نفر هیئت‌علمی دارد، این یک ظرفیت استثنایی است اما برای آن تا به حال برنامه‌ای نداشتیم.

علاوه بر این ظرفیت‌های ملی داریم که تاکنون استفاده نشده است، در شهرداری پارک ۷۲ هکتاری تعریف کردیم، همه سؤال می‌کنند چرا این قدر بزرگ؟ گفتم این پارک فقط مال قوچان نیست، متعلق به کل کشور است و باید زائر، گردشگر و شهروند را باهم پوشش بدهد.

برنامه دیگر، بازار بورس محصولات کشاورزی است، شاید برخی بپرسند چه ربطی به شهرداری دارد؟ معتقدم این بازار می‌تواند اقتصاد شهری قوچان را متحول کند، اگر سرمایه‌گذار به بهانه این بازار بیاید، من می‌توانم چند پروژه دیگر را هم معرفی کنم؛ الآن موج‌های آبی در قوچان هم ایجاد کردیم و شهرهای کوچک‌تر اطراف را پوشش می‌دهیم.

شهردار نباید دنبال گرفتن اعتبار برای سرمایه‌گذار باشد اما هستم، چون معتقدم از سرمایه‌گذار باید حمایت کرد، سرمایه‌گذار تسهیلات گرفته بود ۳۲ درصد و گریه می‌کرد که نمی‌توانم دیگر پروژه را ادامه بدهم. سعی کردم وام با سود کمتر فراهم شود تا حداقل بتواند پروژه را تمام کند.

■ در همین موضوع سرمایه‌گذاران یا مجریان پروژه‌های خاص، تجربیاتی داریم که طرف قرارداد، پروژه را ترک کرده است، راه‌حلتان برای این مسئله چه بوده است؟

ما چنین معضلی نداریم اما باین حال روی تنوع منابع درآمدی مان هم فکر کردیم، علاوه بر این سعی می‌کنیم سهم درآمدهای مبتنی بر صنعت ساختمان را کم کنیم، ما خودمان دو کارخانه آسفالت راه‌اندازی کردیم تا هزینه زیادی که به پیمان‌کاران می‌دادیم، کاهش پیدا کند، کارخانه بلوک‌زنی و سنگ‌زنی را هم برنامه‌ریزی کردیم. برای تحقق اقتصاد مقاومتی نیاز است که با محوریت شهرداری مطالعات انجام و در این زمینه مدل‌سازی شود، به خصوص در شهرهای کوچک و میانی، مدلی طراحی و اجرا کنند چرا که شاید در شهری مثل مشهد، سایر سازمان‌ها قادرتمند باشند اما در شهرهای کوچک حرف اول و آخر را شهرداری می‌زند.

شهرداری تنها مجموعه‌اند که می‌توانند به لحاظ مالی، اقتصاد مقاومتی را پشتیبانی کنند، اگر این مدل احصاء و پیاده شود ما در چند سال آینده شاهد شکوفایی شهرها خواهیم بود.

شهری را برنامه‌ریزی شفاف و الگوی کارآمد عملیاتی داشتیم و چه به لحاظ سخت‌افزاری و چه به لحاظ نرم‌افزاری وابسته به منابع خارجی نباشد.

■ بسیاری از شهرهای کوچک در معرض ورشکستگی به لحاظ عدم همخوانی درآمدها و هزینه‌ها هستند شهرهای بزرگ هم اگر تراکم فروشی را حذف کنند، ورشکسته می‌شوند، شهرداری قوچان از این منظر چه وضعیتی دارد؟

ورشکسته نه به مفهوم مصطلح اما به این مفهوم که از ظرفیت‌هایمان استفاده نکردیم، قبول دارم، ما در شهرداری می‌توانیم منابع مالی خودمان را در حد گذران امور جاری و یومیه را تأمین کنیم اما باین منابع نمی‌توان پروژه‌های بزرگی زیادی را مدیریت کرد یا این که شهرمان را به استانداردهای ملی برسانیم، از این لحاظ بسیاری از شهرها محدودیت مالی دارند.

یکی از دلایل آن هم حاکمیت تفکر دولتی بودن شهرداری است، یعنی نگاه دولتی حتی در کارکنان شهرداری هم وجود دارد. وقتی یک کارمند شهرداری فکر می‌کند رأس ۷:۳۰ باید بیاید و رأس سه هم کارت بزند و برود، هنوز باورش نشده است که باید منابع مالی‌اش را خودش تأمین کند، آن دلسوزی، تعهد سازمانی و اخلاق سازمانی که بایستی باشد، خیلی پررنگ نیست؛ هر موقع نگاه ما به شهرداری این شد که می‌تواند بخش خصوصی قدرتمند اقتصادی باشد، آن وقت می‌توان جایگاهی برای آن در اقتصاد شهری دید، ولی این متأسفانه در شهرهای کوچک و میانی خیلی پررنگ نیست.

■ نقاط آسیب‌پذیر شهرهای مثل قوچان از نظر شما چیست؟

هم‌جواری با کلان‌شهری مثل مشهد مهم‌ترین موضوعی است که هم می‌تواند یک فرصت و هم یک تهدید باشد، اکثریت سرمایه‌های شهرهای کوچک در داخل همان شهر سرمایه‌گذاری نمی‌شود و به کلان‌شهرهایی مثل مشهد می‌رود، این معضل جدی ماست. نکته دیگر فراهم نشدن امنیت سرمایه‌گذاری در چنین شهرهایی است، خیلی از سرمایه‌گذاران هنوز باور ندارند که قوچان اقتصاد توجیه‌پذیر خواهد داشت؛ برای همین ما روی اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی به‌صورت جدی کار می‌کنیم؛ در شهرداری قوچان سعی کردیم آسیب‌های سرمایه‌گذاری را به حداقل برسانیم تا هم سرمایه‌هایمان از شهر خارج نشود، سرمایه‌ها الزاماً اقتصادی نیست بلکه سرمایه‌های فکری هم هستند، علاوه بر این تلاش داریم قوچانی‌های سرمایه‌دار را وارد شهر کنیم.

کارمند شهرداری هنوز باورش نشده است که باید منابع مالی‌اش را خودش تأمین کند، آن دلسوزی، تعهد سازمانی و اخلاق سازمانی که بایستی باشد، خیلی پررنگ نیست؛ هر موقع نگاه ما به شهرداری این شد که می‌تواند بخش خصوصی قدرتمند اقتصادی باشد، آن وقت می‌توان جایگاهی برای آن در اقتصاد شهری دید، ولی این متأسفانه در شهرهای کوچک و میانی خیلی پررنگ نیست.